

Fylkesmannen i Buskerud

Saksbehandler, innvalgstelefon
Eli Kristin Nordsiden 32 26 66 80

Vår dato
11.04.2008
Arkiv nr.
421.0

Vår referanse
2008/892
Deres referanse
18.01.2008

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 OSLO

Rikspolitisk bestemmelse om kjøpesentre - høringsuttalelse

Fylkesmannen slutter seg til formålet med bestemmelsen, men ber om at reglene formuleres slik at de blir entydige. Det må også avklares i hvilket omfang fylkesdelplanene skal ges juridisk virkning. Fylkesdelplanen for Buskerud er ikke utformet med sikte på å være et juridisk bindende dokument. Den inneholder også føringer for andre etableringer enn kjøpesentre. Fylkesmannen er enig i at det er et behov for tydelige retningslinjer for revisjon av fylkesdelplanene, helst med en frist for revisjon. Her bør utfordringer tilknyttet bransjegleidning belyses spesielt. Det bør også ges føringer for handelsvirksomhet langs større transportkorridorer som for eksempel E18.

Fylkesmannen i Buskerud slutter seg til formålet med bestemmelsen i § 1 om å styrke eksisterende by- og tettstedssentre og bidra til miljøvennlige transportvalg. Bestemmelsen skal bidra til å unngå en utvikling med byspredning og bilavhengighet.

I § 3 i utkastet fastsettes regler for etablering av kjøpesentre. Fylkesmannen har forstått utkastet slik at godkjente fylkesdelplaner skal følges opp slik de er vedtatt. Gjennom kontakt med andre har vi imidlertid sett at utkastet til regler kan forstås på ulike måter. Flere har tolket utkastet slik at også kjøpesentre for plasskrevende varer kun skal kunne etableres eller utvides innenfor sentrumsområder i byer og tettsteder. Vi forutsetter at reglene formuleres slik at de blir entydige.

I den forrige rikspolitiske bestemmelsen om kjøpesenterstopp av 08.01.1999 var det gjort unntak for plasskrevende varer. Fylkesmannen har sett enkelte uheldige etableringer som følge av dette fordi de såkalte supplerende varegruppene har fått et for stort omfang i forhold til de plasskrevende varene. Vi har derfor forståelse for at disse varegruppene nå må vurderes på en noe annen måte. Forhold vedrørende bransjegleidning bør i større grad enn tidligere blyses i nye fylkesdelplaner.

Forslag til saksbehandlingsregler går fram av § 4 i utkastet. Her ges Fylkesmannen myndighet til å gi samtykke til å fravike bestemmelsen om etablering av kjøpesenter i § 3. Vi vil peke på at dette vil kunne kreve en del ressurser i en allerede presset bemanningssituasjon.

Det går videre fram av § 5 i utkastet til bestemmelser at de godkjente fylkesdelplanene skal ges juridisk bindende virkning. Fylkesdelplanen for handel, service og senterstruktur i Buskerud inneholder mål, utfordringer og retningslinjer for senterstrukturen i Buskerud. Det er utarbeidet retningslinjer for lokalisering og etablering av handel og annen privat og

offentlig tjenesteyting. Videre inneholder planen faktagrunnlag og ideer til lokale planprosesser. Det er også utarbeidet et kartvedlegg med sentrumsavgrensninger.

Fylkesdelplanen er i sin karakter retningsgivende for kommunal, fylkeskommunal og statlig virksomhet. Fylkesmannen vil bemerke at den ikke er utformet med sikte på å være et juridisk bindende plandokument. Retningslinjene bruker formuleringer som "bør" og "fortrinnsvise" og vil således ikke kunne ges juridisk virkning som planbestemmelser. Fylkesdelplanen gir også til dels rom for ulike tolkninger.

I utkastet til rikspolitisk bestemmelse er det heller ikke entydig om det kun er fylkesdelplanens føringer for kjøpesentre som vil få juridisk bindende virkning. Dersom planen for Buskerud ges juridisk virkning, vil dette også omfatte lokalisering og etablering av annen privat og offentlig tjenesteyting. Fylkesmannen ber om at det avklares nærmere i hvilket omfang den vedtatte fylkesdelplanen skal ges juridisk virkning.

Fylkesmannen har spesielt merket seg at det som en utfyllende kommentar til § 5 står at Miljøverndepartementet skal utarbeide retningslinjer for revisjon av fylkesdelplanene. Slike retningslinjer bør være mest mulig entydige og gi detaljerte føringer. Dette vil være viktig for å sikre en mest mulig lik forståelse og oppfølging av formålet med den rikspolitiske bestemningen. Det bør også fastsettes en frist for når gjeldende fylkesdelplaner skal være revidert i tråd med de nye retningslinjene.

Vi har tidligere nevnt at bransjeglidning har ført til at det ikke alltid er så lett å skille mellom handel med plasskrevende varer og andre varegrupper. Dette gir spesielle utfordringer for lokale plan- og bygningsmyndigheter og regionale myndigheter med hensyn til lokalisering og utforming av plan- og reguleringsbestemmelser. Fylkesmannen ber om at denne problemstillingen blir fokusert nærmere i veilederen.

I veilederen bør det også ges føringer for handelsvirksomhet langs større transportkorridorer som for eksempel E18. I dag ser vi at ulike fylker har noe forskjellige holdninger til etableringer i slike områder.

Med hilsen

Kirsti Kolle Grøndahl
fylkesmann

Bente N. Fjell

Saksbehandler miljøvernavdelingen: Lise Økland

Saksbeandler beredskap- justis- og kommunalavdelingen: Eli Kristin Nordsiden

Kopi: Buskerud fylkeskommune, Utviklingsavd., Fylkeshuset, 3020 Drammen

Statens vegvesen, Region sør, Serviceboks 723, 4808 Arendal